

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k návrhu vyhlášky ze dne 14. 5. 2024, kterou se mění vyhláška č. 79/2022 Sb., o technicko-ekonomických parametrech pro stanovení referenčních výkupních cen a zelených bonusů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o technicko-ekonomických parametrech), ve znění vyhlášky č. 275/2023 Sb.
Č. J.	63/2024
DATUM ZPRACOVÁNÍ	4. 6. 2024
KONTAKTNÍ OSOBA	Zuzana Sádlová
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	zsadlova@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy České republiky níže předkládá několik připomínek k návrhu změn vyhlášky o technicko-ekonomických parametrech.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. Ke koncepci technicko-ekonomických parametrů a podpory OZE

Jsme přesvědčeni, že koncept nastavení technicko-ekonomických parametrů odporuje strategickým dokumentům České republiky a potřebě naplnění klimaticko-energetických cílů a závazků ČR. Požadujeme nastavení technických parametrů tak, aby nejen reflektovaly realitu, ale zároveň aby odpovídaly strategii ČR a možnost splnění cílů a závazků ČR reálně nevylučovaly.

Odůvodnění:

Na základě evropské legislativy, zejména balíčku FF55, Česká republika formulovala své cíle a priority v několika strategických dokumentech. Dokumenty NKEP a NAP ČM například stanovují, že ČR má rozvíjet produkci biometanu zejména pro využití v dopravě a výrobě tepla. Pro oba segmenty, ale i pro další odběratele, je dostatečné množství biometanu na trhu naprosto klíčové.

Jedním ze zásadních nástrojů je provozní podpora biometanu. Nastavení technicko – ekonomických parametrů dle této vyhlášky však neumožní profitabilní výrobu biometanu ani na úrovni „zelené nuly“. Návazná metodika výpočtu podpory (například nezahrnutí všech technologických celků do výpočtu) ztrátovost ještě dále prohloubí. O provozní podporu tak nebude nikdo žádat a veškerý případně vyrobený biometan bude vzhledem k mezinárodní konkurenci poptávky vyvážen, a to dlouhodobě. ČR tak cíle dle RED III, potažmo NKEP nesplní.

Kromě plnění cílů RED/NKEP dále tuzemská výroba a spotřeba biometanu zvyšuje soběstačnost (viz též REPowerEU), snižuje emise skleníkových plynů, a je do roku 2030 jednou z mála reálných a technologicky dostupných alternativ fosilním palivům. Uplatnění biometanu v dopravě a výrobě tepla pak významně sníží

dotčeným subjektům potenciální poplatky za ETS2. Vlastní sankce a poplatky za nesplnění emisních cílů a závazků ČR představující desítky mld. Kč ročně.

Cíle nejsou nastaveny pro dalekou budoucnost, ale jen ty zmiňované již pro roky 2025, 2027, 2030 – každé zdržení se významně projeví jak ve ztrátě konkurenceschopnosti ČR, tak v sankcích za neplnění cílů.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

2. K novelizačnímu bodu 1 (§ 4)

Požadujeme zvýšit diskontní míru na 6,72 %:

V § 4 se číslo „6,12“ nahrazuje číslem „~~6,21~~ 6,72“.

Odůvodnění:

Předkladatel v odůvodnění návrhu vyhlášky uvádí: „Oproti současnému znění vyhlášky o technicko-ekonomických parametrech návrh vyhlášky navyšuje výši diskontní míry z 6,12 na 6,21 % po zdanění. Navýšení WACC je dáno dílčí úpravou metodiky pro stanovení některých ze vstupních parametrů. U bezrizikové míry výnosu došlo k upřednostnění průměru namísto dosavadního mediánu a dále, stejně jako v případě parametru beta a podílu cizího kapitálu, ke zkrácení období pro stanovení průměru na 5 let oproti původním 10 letům. Zkrácené období může lépe odpovídat současné situaci na trhu, které je významně ovlivněno konfliktem na Ukrajině a předešlou pandemií covid. U rizikové přírážky a rizikové prémie sektoru došlo k aktualizaci průměru desetiletého období, které nově odpovídá letům 2014-2023.“

Podporujeme přechod na průměr oproti dosavadnímu mediánu u bezrizikové míry výnosu i zkrácení období pro stanovení průměru na 5 let oproti dosavadním 10 letům. Domníváme se nicméně, že by období pro stanovení průměru mělo být ještě kratší, například 3 roky. Je potřeba zdůraznit, že se jedná o implicitní výnos desetiletých státních dluhopisů, který již podstatně vyrovnává velké výkyvy krátkodobých úrokových sazeb na mezibankovním trhu. Navržené období průměrování 5 let vede stále k velké „hysterezi“ promítnutí změn úrokových sazeb do diskontní míry, kdy stále trvá až 3 roky, než se nárůst úrokových sazeb plně projeví, ale pak bude stejně dlouho trvat, než zase poklesne i v případě, že budou úrokové sazby na finančním trhu rychle klesat.

Při stanovení diskontní míry 6,12 % počítal předkladatel s bezrizikovou úrokovou mírou 2,04 %. Pokud vyjdeme ze statistiky výnosu desetiletých státních dluhopisů zpracovávané Českou národní bankou, pak za období 60 měsíců od května 2019 do dubna 2024 činí průměrný výnos 2,81 %. Oproti bezrizikové úrokové míře uvažované při stanovení původní diskontní míry se tedy jedná o nárůst o 0,77 procentního bodu. Při zohlednění nárůstu daňové sazby z 19 na 21 % by se za jinak stejných podmínek měla diskontní míra zvýšit o 0,60 procentního bodu na 6,72 %.

Domníváme se, že by předkladatel měl zveřejnit všechny parametry vstupující do výpočtu diskontní sazby nebo alespoň ty, které měnil a uvést, z jakých zdrojů při jejich stanovení vycházel.

Tato připomínka je zásadní.

3. K novelizačnímu bodu č. 2, k Příloze č. 1, Tabulce č. 1, řádek 11 a 12 / sloupec d a h

Požadujeme upravit hodnotu ročního využití instalovaného výkonu výroben biometanu a bioplynu na 7500.

Také žádáme o sjednocení nákladů na pořízení paliva pro bioplynové a biometanové stanice a o zohlednění inflace. Navrhujeme tedy stanovit náklady na pořízení paliva pro biometanové stanice na stejné úrovni jako pro bioplynové stanice ve výši 4,5 Kč/Nm³ bpl.

Odůvodnění:

K době ročního využití:

Doba ročního využití instalovaného výkonu výroby biometanu přesně odpovídá výrobě bioplynu. Vlastní zařízení čistící jednotky při správné funkci a správném managementu zařízení ani neomezuje ani nijak nenavyšuje potenciální roční využití instalovaného výkonu. Je to stejná situace, jako u kogenerační jednotky při výrobě elektrické energie a tepla (technické parametry ovlivňující možnou dobu provozu těchto jednotek jsou tedy shodné). Navrhujeme, aby hodnoty na řádcích 11 a 12 byly nastaveny na stejné hodnotě jako v řádku 8, tj. 7500. Není důvod, aby doba využití instalovaného výkonu u výroben biometanu z bioplynu byla rozdílná od doby využití instalovaného výkonu u výroben elektřiny ze stejného bioplynu.

Zohlednění inflace:

Při poslední aktualizaci T-E parametrů v roce 2023 byl zohledněn vývoj cen do roku 2022, díky tomu došlo k navýšení přiznaných nákladů na palivo u BPS o 0,6 Kč/Nm³ bpl., to, i když jen částečně, reflektuje dlouhodobější růst nákladů přibližně do roku 2022

Současný návrh však nepočítá s další indexací palivových nákladů, i když vliv vysoké inflace je stále patrný na ceně vstupních komodit – zejména u položek jako je kukuřice, GPS, kejda skotu, kde nárůst mezi roky 2022 a 2023 dosahuje rozmezí 15 až 30 %.

Pro další indexaci doporučujeme, využít tříletý geometrický průměr zemědělských indexů (101000 - rostlinná výroba (bez ovoce a zeleniny), 130000 - živočišná výroba) ve stanoveném poměru 80:20, který dosahuje mezi lety 2021 až 2023 hodnoty 9,48 % (Jedná se o poslední dostupná statistická data pro stanovení T-E parametrů pro rok 2025).

V takovém případě by se náklady na pořízení paliva pro BPS měly navýšit ze současných 4,1 Kč/Nm³ bpl. na 4,49 Kč/Nm³ bpl., resp. zaokrouhleně **na 4,5 Kč/Nm³ bpl.**

Toto navýšení je nutné proto, aby bylo možné dále plnit státem garantovanou prostou dobu návratnosti 15 let a udržet ekonomiku bioplynových stanic v kladných číslech. Z předběžných výsledků sektorového šetření pro zdroje uvedené do provozu v roce 2013 lze odhadovat průměrné IRR celého sektoru BPS pod 2 %, což signalizuje nedodržení 15-ti leté prosté doby návratnosti garantované zákonem. Připomínáme, že Vláda svým rozhodnutím stanovila přiměřené IRR v úrovni 8,4 % pro všechny druhy obnovitelných zdrojů.

Sjednocení nákladů:

Vnímáme jako nesprávné a nerespektující realitu současné nastavení rozdílných nákladů na pořízení paliva mezi BPS a BMS.

Neexistuje žádný důvod, proč by hodnoty nákladů na pořízení paliva pro výrobu elektřiny a biometanu měly být rozdílné. NKEP stanovuje, že biometan má být využíván jak v dopravě (pokročilé vstupy) tak ve výrobě

tepla (libovolné udržitelné vstupy), proto se náklady na palivové vstupy pro elektřinu a biometan nebudou lišit. Žádný strategický dokument nebo zákonná norma nestanovuje povinnost, že by při výrobě biometanu měly být upřednostňovány některé vstupní suroviny. Komerční (provozně nepodpořená) výroba biometanu je v současnosti založena na pokročilých palivových vstupech, tento volný trh ale nemá nic společného se segmentem potenciálně podpořených bioplynových stanic a cíli ČR v oblasti výroby a využití obnovitelných paliv.

Rozdílně navržená výše palivových nákladů znevýhodňuje výrobce biometanu vůči výrobcům elektřiny, což může snížit zájem stávajících výrobců elektřiny z bioplynu o tolik potřebnou konverzi jejich výroben na biometan a v případě již konvergovaných pak k preferenci výroby elektřiny před výrobou biometanu.

V případě výroben elektřiny z bioplynu, které nevyužívají odpadní teplo, nebo jenom z malého procenta, se navíc nevyužije energie obsažená v biomase do takové míry jako v případě výroby biometanu. To jde proti proklamovanému cíli maximalizace využití obnovitelných tuzemských zdrojů energie. Novelizované nastavení povede k nezájmu o podporu a cíle ČR nebudou dosaženy.

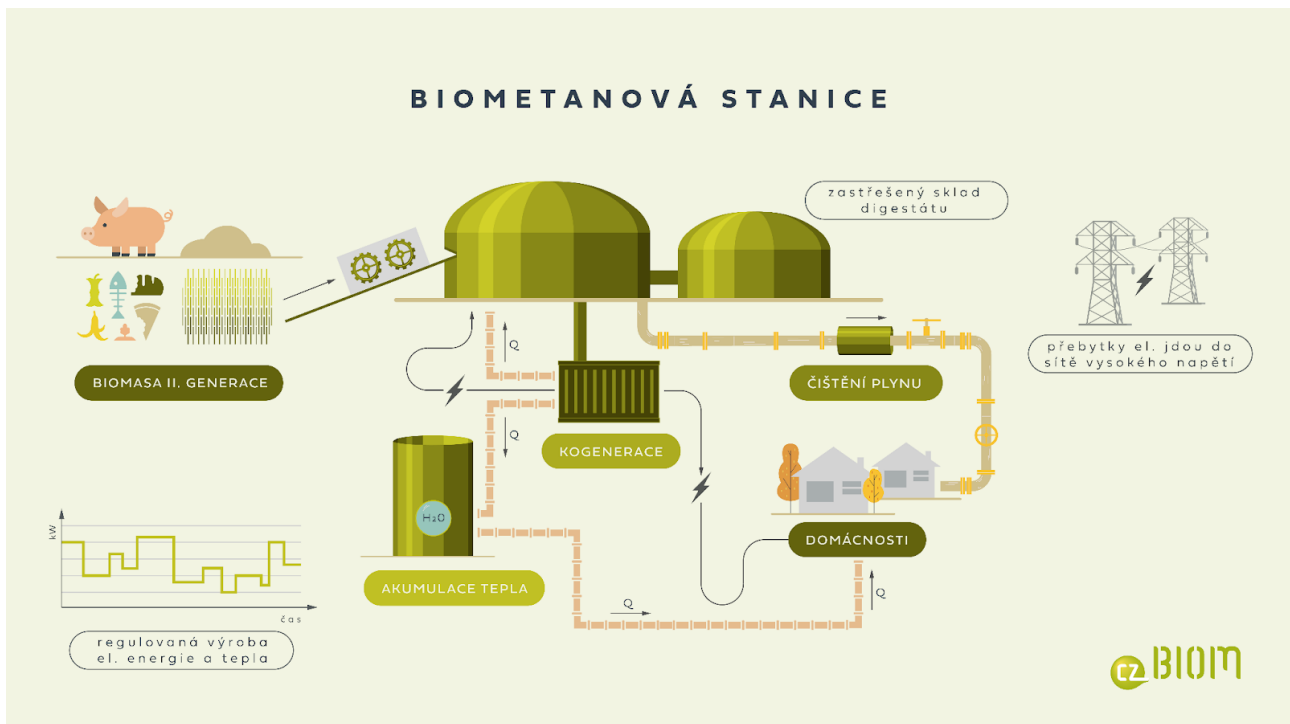
BMS je jen určitou nástavbou technologie BPS, která má však shodné vstupní palivo a tím i technologii fermentace a tvorby bioplynu před jeho vyčištěním na biometan. ERÚ v debatě s CZ Biom dospěl ke kompromisní akceptované skladbě surovin pro výpočtový model v následující podobě:

Vstupní surovina	Podíl [%]
Kukuřičná siláž	50 %
GPS	10 %
Kejda	20 %
Komunální odpady	9 %
Siláž, senáž	10 %

Z těchto surovin je kejda, komunální odpady a senáž pokročilým vstupem. Celkový podíl pokročilých vstupů je tedy 39 %, což je více jak limitní zákonná hodnota pro konvertované biometanové stanice.

Pořizovací náklady na tyto vstupní suroviny musí být zákonitě na stejné cenové hladině pro BMS jako je tomu v případě BPS. Není zde důvod paralyzovat technologii BMS, aby těmto stanicím byly přiznávány nižší náklady na pořízení paliva, než je tomu v případě BPS. V blízké budoucnosti bude většina BMS projektů realizována formou konverze stávajících BPS, které jsou vázány na lokální definovanou skladu vstupních surovin a technologické možnosti.

Není tedy žádný důvod udržovat odlišnou úroveň nákladů na pořízení paliva pro BPS a BMS, je-li pro výrobu biometanu použito shodných technologických celků a stejná palivová základna. Viz obrázek:

Biometanové stanice přispívají podstatnou mírou ke snižování závislosti na fosilních palivech, snižují emise skleníkových plynů a podporují cirkulární ekonomiku tím, že přeměňují odpadní materiály na obnovitelnou energii a udržitelné produkty, která není závislá na dovozu ze zemí s nestabilní vládnoucí strukturou.

Jak již bylo řečeno výše, příčinou rozdílného oceňování palivové základny v neprospěch BMS dochází k neochotě provozovatelů současných BPS ke konverzi jejich stanic na biometanové. Samotné palivové náklady pro BPS jsou nedostatečné a natož ty snížené pro BMS. Očekávaná výstavba se nerealizuje v nových ani konvertovaných zařízeních. Příčinou tedy není konkurence podpory elektřiny, ale nevhodné nastavení podmínek podpory biometanu. Vládní cíl České republiky (dále „ČR“) přitom počítá s navýšením produkce biometanu na úroveň 500 milionů m³ biometanu do roku 2030. Dle rostoucí trajektorie již v roce 2024 měla být produkce 124 mil m³ biometanu. Současná produkce je ovšem pouze na úrovni přibližně 7 milionu m³. Dalším důkazem nevhodných podmínek je to, že z 9 BMS v ČR se pouze jedna registrovala k podpoře. Zbylá část se snaží prodávat biometan do zahraničí společně se zárukami původu a POS. Bohužel některé výrobní biometanu nezískali dostatečnou cenu na trhu a proto stojí. Poslední verze směrnice o obnovitelných zdrojích (dále „OZE“) dokonce přičítá ČR výrobu až na hranici 700 milionů m³. Další navýšení počtu BMS v roce 2024 bude jen v řádu nízkých jednotek.

Navrhujeme tedy stanovit náklady na pořízení paliva pro biometanové stanice na stejné úrovni jako pro bioplynové stanice se zohledněním inflace ve výši 4,5 Kč/Nm³ bpl.

Tato připomínka je zásadní.

4. K novelizačnímu bodu č. 2, k Příloze č. 1, Tabulce č. 1, řádek 13 / sloupec d

Požadujeme upravit hodnotu na 5500.

Odůvodnění:

Doba ročního využití instalovaného výkonu výroby biometanu přesně odpovídá výrobě bioplynu. Vlastní zařízení čistící jednotky při správné funkci a správném managementu zařízení ani neomezuje ani nijak nenavyšuje potenciální roční využití instalovaného výkonu. Je to stejná situace, jako u kogenerační jednotky při výrobě elektrické energie a tepla (technické parametry ovlivňující možnou dobu provozu těchto jednotek jsou tedy shodné). Navrhujeme, aby hodnota na řádce 13 byla nastavena na stejné hodnotě jako v řádcích 9 a 10, tj. 5500. Není důvod, aby doba využití instalovaného výkonu u výroben biometanu z bioplynu byla rozdílná od doby využití instalovaného výkonu u výroben elektřiny ze stejného bioplynu.

Tato připomínka je zásadní.

5. K příloze č. 3

Při stanovení ECTE by měla být použita pouze variabilní část ceny zemního plynu a nikoliv fixní náklady.

Odůvodnění:

Jestliže dojde k výstavbě nového zdroje tepla a vytěsnění právě zemního plynu, pak pevné platby spojené s odběrným místem a kapacitou zůstanou i nadále provozovateli nového zdroje i nadále zachovány. Není možné tedy do ECTE započítat celkovou cenu zemního plynu. Kotel a připravenost odběrného místa musí být zachována z důvodu bezpečnosti i po výstavbě nového zdroje. Alternativně je nutné zohlednit ve výši technicko-ekonomických parametrů nových zdrojů záložní zdroj tepla, například kotel na LTO/rostlinný olej nebo elektrokotel a adekvátní rezervovaný příkon.

Promítnutí připomínky:

ZP_{cena} = cena_{variabilní regulovaná složka} + cena_{komodity}

Cena_{variabilní regulovaná složka} [Kč/MWh] je cena související služby v plynárenství stanovená z průměru cen služby distribuční soustavy provozovatelů regionálních distribučních soustav týkající se variabilních složek přímo závislých na množství odebraného zemního plynu.

Tato připomínka je zásadní.